

ДО

Председателя на научното жури
за присъждане на образователна
и научна степен „Доктор“

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Любен Караниколов

член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, в научна специалност „Административно право и административен процес“, професионално направление 3.6 „Право“, Катедра Публичноправни науки на Прано-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Тема на дисертационния труд: **Оспорване на индивидуални финансови актове**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Представеният ми за становище дисертационен труд е в обем от 217 страници и се състои от увод три отделни глави и библиография. Използвани и коректно посочени са 255 научни публикации, от които 177 на български език и 48 на чужд език: 27 на английски език и 21 на руски език.

Представеният за рецензиране дисертационен труд на Анастасия Дюлгерова **„Оспорване на индивидуални финансови актове“** е разработен при спазване на изискуемите се процедурни правила и след полагането на съответните минимума от докторанта. Трудът е обсъден на заседание на катедра „Публичноправни науки“ и след положителна оценка е насочен за защита пред научното жури.

Темата на труда е значима и актуална, тъй като с нея се поставят въпроси, които до момента и в своята цялост остава извън полезрението на правната наука. Следва да се отбележи, че в нашата правната литература липсва цялостно научно изследване и критичен анализ на материята свързана с поставените в дисертацията въпроси, независимо от обстоятелството, че някои от тях са били предмет на изследване в учебници и друга специализирана литература. Формулировката на темата ясно указва целта на автора да се изследва механизмът на оспорване на индивидуалните финансови актове като отделен вид индивидуални административни актове.

Структурата на изследването е правилна, съответства на избраната тема, изложението е последователно и логично, трудът е написан на стегнат и ясен език. Дисертантът дава отговор на поставените в труда въпроси, като стъпва на добра теоретична основа. В труда е направено историческо проследяване на развитието на институтите по оспорването на индивидуалните финансови актове. Направен е сравнително-правен анализ на оспорването на индивидуалните финансови актове в 16 държави. Извършената съпоставка с възприетите от тях системи на оспорване на индивидуалните финансови актове дава възможност да формулиране на предложения *de lege ferenda*. Анализирано е развитието на института в българската административноправна, финансовоправна и

данъчноправна теория, като са отчетени приносите на различните автори в това отношение.

В увода са посочени обекта и предмета на изследване, целите и задачите и използваните методи. На кратко е очертана последователността на отделните етапи на изследването

Глава първа на труда е озаглавена „Правна същност на оспорването на индивидуалните финансови актове и сравнително-правен анализ на системи за оспорване в чужди държави“. В тази част от дисертацията, авторът е разгледал въпросите свързани с правната същност на индивидуалния финансов акт, неговите юридически характеристики, както и условията за тяхната законосъобразност. Макар и вече разглеждани в научната литература те имат своето място в структурата на труда с оглед на възприетия в науката подход да се преминава от общото към специалното. Положително е старанието на автора да представи собствено авторово определение за индивидуален финансов акт в тесен и широк смисъл, а също предлагането на въвеждането на понятието „акт по приходите“ и за класификация на видовете индивидуални финансови актове. В необходимата за изследването дълбочина са разгледани понятието за оспорване и неговата юридическа характеристика.

Добро впечатление в дисертационния труд прави частта посветена на „Сравнително-правен анализ на системите за оспорване на индивидуалните финансови актове в чуждите държави“, както подсказва и нейното заглавие авторът е изследвал механизмът на оспорване на тези актове възприет в различни страни, включително и такива извън ЕС, както и рядко изследвани държави. Тази част от дисертацията позволява да се сравни чуждестранния опит в това отношение с възприетите в

нашата страна процесуални правила и би помогнала на законодателя в по-нататъшното усъвършенстване на нормативната уредба.

Втора глава е посветена на оспорването на индивидуалните финансови актове по административен ред. Разгледана е процедурата по тяхното оспорване в административната фаза както и отделните механизми, които намират приложение, като спиране на изпълнението, споразумението относно доказателствата и др. Ясно са открити особеностите, присъщи на административното оспорване на индивидуалните финансови актове, които ги отличават от аналогичната фаза по АПК намираща приложение при индивидуалните административни актове, издаване по този ред.

Третата глава от труда е озаглавена „Оспорване на индивидуалните финансови актове по съдебен ред“. Тук авторът се е концентрирал върху съдебното оспорване на този вид актове и в двете инстанции допустими съгласно нашето законодателство – първоинстанционната пред административните съдилища и касационната, която се развива пред ВАС. В същата част от труда в необходимата за целите на изследването степен е разгледан механизма на отмяна на влезлите в сила съдебни решения, както и мястото на прокурора при оспорването на индивидуалните финансови актове като цяло. Положително отношение предизвиква поставянето на механизма на оспорване на индивидуалните финансови актове през призмата на основните човешки права, правото на справедлив процес и т.н.

Трудът съдържа и редица предложения „de lege ferenda“ за усъвършенстване на процедурите по оспорване на индивидуалните финансови актове.

Сред дискуссионните тези, които поставя изследването следва да се отбележат и няколко въпроса, които имат и перспектива на по-нататъшно изследване:

- Въведеното понятие за „акт по приходите“ и неправните класификация и изследването на отделните видове индивидуални финансови актове;

- Споразумението относно доказателства и направеното предложение за съдебен контрол върху същото по инициатива на прокурора;

- Изясняването на понятията субект на публичното вземане и задължено лице в материалното правоотношение и съотнасянето им към адресатите на индивидуалните финансови актове. В това число и затыпената теза, че адресатът на индивидуалния финансов акт винаги съвпада със задълженото лице, независимо от това дали задълженото лице и субекта на публичното вземане са едно и също лице;

- Възможността за подаване на жалба-банка, както и възможността жалбите срещу индивидуални финансови актове по административен ред да се подават и по електронен път.

Към всеки труд, могат да бъдат оправени препоръки, като изключение от това не прави и настоящата дисертация.

В частта свързана със съдебното оспорване на индивидуалните финансови актове по съдебен ред да се обърне повече внимание относно доказателствената тежест и на това, че този вид актове се ползват с презумпция за законосъобразност.

Добре би било да се коментира и въпроса относно приложимостта на споразумението по 154 от ДОПК за актовете по чл.106 и 107 от кодекса

във връзка с предложението на автора те да се обжалват пред директора на дирекция „ОДОП“.

При разглеждането на структурата на дисертация прави впечатление че на основната тематика, за която тя се отнася са посветени глава втора и трета , които имат известен дисбаланс с първа глава от труда, и които според мен би следвало да бъдат с по-широко съдържание.

В заключение, с пълна убеденост заявявам, че дисертантът отговаря на критериите и е изпълнил изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за присъждане на образователната и научна степен доктор и правя предложение на уважаемото научно жури да присъди на докторанта Анастасия Георгиева Дюлгерова образователната и научна степен „ДОКТОР“.

София,

Член на научното жури:

(проф. д-р Любен Караниколов)